

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Maria Antonina
Nazwisko: Wosiek
Miejsce urodzenia: Zbaraż
Data urodzenia: 02-05-1935
Imię ojca: Leon
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Z zachowanych materiałów ewidencyjnych wynika, że 18.06.1976 Maria Wosiek została zarejestrowana przez Wydział III KSMO w Warszawie do nr 15482 jako figurantka Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Cesarzowa". 15.11.1977 rozpracowanie przekwalifikowano na Kwestionariusz Ewidencyjny. 20.11.1980 zebrane materiały ponownie przekwalifikowano do SOR, a 28.01.1987 sprawę przejął Pion III DUSW Praga-Południe i przekwalifikował je ponownie na Kwestionariusz Ewidencyjny. Powodem rozpracowania Marii Wosiek było jej aktywne zaangażowanie w szereg inicjatyw opozycyjnych. Między innymi podpisywanie petycji protestacyjnych przeciwko polityce rządu PRL, działalność w Komitecie Obrony Robotników, Towarzystwie Kursów Naukowych, a od roku 1980 w NSZZ "Solidarność". 08.01.1990 zakończono prowadzenie KE krypt. "Cesarzowa", a materiały zniszczono z powodu "nieprzydatności operacyjnej".</p>	<p>Karty EO-4/77 z kartoteki ogólnoinformacyjnej SUSW, karty EO-4/73 z kartoteki ogólnoinformacyjnej SUSW, meldunki operacyjne z lat 1976-1989 z kartoteki ogólnoinformacyjnej SUSW, karty Mkr-2 z kartoteki ogólnoinformacyjnej, karty EO-4-A/74 z kartoteki odtworzeniowej MSW, meldunki operacyjne z lat 1976-1989 z kartoteki odtworzeniowej MSW, karty Mkr-3 z kartoteki odtworzeniowej MSW, zapis z dziennika rejestracyjnego SUSW do nr 15482.</p>	
<p>Teczka zawiera materiały Departamentu III MSW z lat 1975-1976. W materiałach znajdują się między innymi "Informacje dotyczące petycji opracowanych przez grupę osób o postawach opozycyjnych". Wśród sygnatariuszy kilku petycji znajdują się dane Marii Wosiek w latach 1975 -1976 zatrudnionej w Towarzystwie Literackim im. Adama Mickiewicza, zaangażowanej w działalność Klubu Inteligencji Katolickiej oraz KSS "KOR".</p>	<p>IPN BU 0296/205 t. 7.</p>	

Teczka zawiera akta internowania Marii Wosiek.
13.12. 1981 Maria Wosiek została internowana na mocy decyzji Wydziału III-2 KS MO. Uzasadnieniem internowania była działalność opozycyjna ww. - "członek KSS KOR od 1977 roku. Uczestniczyła w zebraniach mających na celu wypracowanie planów działania grup antysocjalistycznych zmierzających do osłabienia i podważenia zasad ustroju PRL. Brała udział w kolportażu literatury bezdebitowej. Członek tzw. Towarzystwa Kursów Naukowych. W jej mieszkaniu odbywały się wykłady tzw. Latającego Uniwersytetu. Prowadzi wrogą działalność w ramach NSZZ >Solidarność<". Podczas internowania przebywała w Ośrodku Odosobnienia w Jaworze.
30.12.1981 podjęto decyzję o uchyleniu internowania wobec M. Wosiek.

IPN BU 0787/110 (SUSW III-3549), IPN BU 01326/1348 (SUSW 3549/3).

Maria Wosiek wraz z grupą innych osób ze środowiska akademickiego w latach 1978-1981 została zarejestrowana przez Wydział III Departamentu III MSW jako figurantka Sprawy Operacyjnego Rozpracowania kryptonim "Pegaz" (nr rej 51556). Rozpracowanie dotyczyło działalności Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN) - powstałego w styczniu 1978 z inicjatywy środowisk KSS KOR. Maria Wosiek w analizowanym okresie adiunkt Instytutu Sztuki PAN zaangażowała się aktywnie w działalność TKN, była też podejrzewana przez SB o uczestnictwo w szeregu inicjatyw opozycyjnych oraz podpisywanie listów protestacyjnych przeciwko polityce rządu PRL. Akta sprawy "Pegaz" zarchiwizowano pod sygn. 53050/II.

IPN BU 0222/193 t. 1-6 (53050/II).

Akta paszportowe Marii Wosiek. Z analizowanych materiałów wynika, że ww. otrzymała zastrzeżenie wyjazdów do "krajów kapitalistycznych" (Z-OE-I-0500/76) w latach 1976-1984. Zastrzeżenie wniosły Departament III MSW, a następnie Wydział III KSMO z powodu opozycyjnej działalności ww. Na kartach ewidencyjnych Pz-35 odnotowano, że Maria Wosiek była rozpracowana przez SB w ramach SOR krypt. "Cesarzowa" oraz wskazano punkt 4 ustawy o paszportach z 1959 roku.

IPN BU 763/18730 (EAGA 018730) akta paszportowe, karty Pz-35 z kartoteki paszportowej SUSW.

Teczka zawiera materiały administracyjne Departamentu III MSW - charakterystyki osób pozostających w zainteresowaniu Departamentu III MSW w latach 1967-1989. W materiałach odnaleziono notatkę dotyczącą Marii Wosiek sporządzoną 1.03.1985 przez funkcjonariuszy SB. Z notatki wynika, że od 1976 roku M. Wosiek utrzymywała systematyczny kontakt z działaczami opozycji demokratycznej (w tym z Teresą Bogucką oraz Barbarą Toruńczyk). W czerwcu 1977 podpisała petycję wzywającą władze PRL do uwolnienia więźniów politycznych, zaś w grudniu tego samego roku podpisała petycję w której domagano się opublikowania w Monitorze Polskim Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela uchwalonej na konferencji KBWE w Helsinkach. W tym samym roku weszła do KSS KOR. Od 1978 roku M. Wosiek aktywnie zaangażowała się w działalność Towarzystwa Kursów Naukowych i uczestniczyła w jego zebraniach. W notatce wskazano również że w październiku 1979 Maria Wosiek podpisała petycję w obronie prześladowanych sygnatariuszy Karty 77 w Czechosłowacji.

IPN BU 01221/68 (218/3).

Maria Wosiek występuje w aktach Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie w sprawie rozpowszechniania „nielegalnych wydawnictw o treści łączącej PRL, ustój i naczelne organy państwa oraz zawierającej fałszywe wiadomości”. Powodem objęcia śledztwem było zaangażowanie M.Wosiek w działalność opozycyjną w tym podpisywanie petycji krytykujących politykę rządu PRL oraz rozpowszechnienie "literatury bezdebitowej" w tym "odbitek kserograficznych" paryskiej "Kultury", komunikatów Radia Wolna Europa oraz kwartalnika politycznego "Aneks".

IPN BU 576/104 t. 1 (II Ds. 52/83).

W latach 1977-1979 Maria Wosiek, wówczas adiunkt w Instytucie Sztuki PAN, była jednym z figurantów Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Klika” o numerze rejestr. 22201. Sprawa ta była prowadzona przez Wydz. III KSMO przeciwko warszawskiemu środowisku Studenckiego Komitetu Solidarności. Wedle zapisów funkcjonariuszy Maria Wosiek aktywnie działała w KSS „KOR” utrzymywała kontakty z Jackiem Kuroniem, Janem Lityńskim, Zofią Romaszewską i innymi działaczami opozycji demokratycznej. Uczestniczyła w wykładach „Latającego Uniwersytetu”. Jesienią 1979 Wydz. III KSMO zdecydował o zaniechaniu prowadzenia dalszego rozpracowania figurantów SOR krypt. „Klika” z uwagi na „zaniechanie wrogiej działalności”. Dnia 12.11.1980 materiały tej sprawy złożono w archiwum Wydz. „C” KS MO dpod sygn. 6690/II.

IPN BU 0247/455 (6690/II).